

TER BESLISSING
Aan
de minister

JLV 22/3

Generale Thesaurie
Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief beleidscyclus vitaal

Aanleiding

U heeft eerder ingestemd met het uitvoeren van de beleidscyclus vitaal in versnelde vorm (nota FM 190998). Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer daarover, en over de wijze waarop u de motie-Heinen c.s. zult uitvoeren.

Beslispunten

1. Wij adviseren u in te stemmen met de Kamerbrief (bijlage 1). Als u instemt, verzoeken wij u de Kamerbrief te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's, en deze nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De cyclus vitaal bestaat uit verschillende stappen die periodiek worden doorlopen:
 1. het identificeren van vitale processen en de aanbieders daarbinnen;
 2. het analyseren van de risico's en de weerbaarheid van de aanbieders en processen;
 3. het opstellen van een actieprogramma met te treffen weerbaarheidsverhogende maatregelen;
 4. en het toetsen van de effectiviteit en het waar nodig bijstellen van deze maatregelen.
- Met stap 1 uit de beleidscyclus vitaal identificeren we vitale processen en aanbieders. Dit wordt in maximaal 6 maanden gedaan.
- Op basis van deze inventarisatie zal bekeken worden welke instellingen aanvullend onder de reikwijdte van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet vifo) gebracht moeten worden. Dit kan dan door middel van een algemene maatregel van bestuur (AMvB).
- We zullen stap 1 binnen zes maanden afronden en het streven is om de Kamer in ieder geval voor het einde van 2024 daarover te informeren, met een lijst met vitale processen en de categorieën instellingen die daarbinnen actief zijn. Tevens kunnen we op basis van de lijst vitale instellingen de Kamer informeren of we het nodig achten de Wet vifo aan te passen en wat hiervoor de tijdslijnen zijn. De lijst met individuele instellingen (zoals huidige lijst financiële kerninfrastructuur) is departementaal vertrouwelijk en zal niet actief met de Kamer worden gedeeld.

Datum

15 maart 2024

Notanummer

2024-0000207812

Bijlagen

1. Kamerbrief beleidscyclus vitaal
2. Openbaar te maken nota's

- Hiermee, en met stap 2 en 3 van de beleidscyclus, geeft u ook opvolging aan de motie-Heinen c.s. die de regering verzoekt te laten toetsen of de Wet vifo voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat privacygevoelige data of vitale onderdelen van de financiële sector in handen komen van organisaties uit landen met hoge veiligheids- en spionagerisico's.¹

Toelichting

- U schrijft dat met stap 1 van de beleidscyclus in elk geval bekeken wordt welke instellingen als vitaal aangemerkt moeten worden. Dit is de eerste stap naar uitvoering van de motie-Heinen c.s.
- Vervolgens zullen we in stap 2, de weerbaarheidsanalyse, bekijken of het huidig (wettelijk) kader voldoende bescherming biedt tegen dreigingen en of er in dat licht extra weerbaarheidsmaatregelen nodig zijn. Hiermee kan de motie-Heinen c.s. worden afgedaan. Tot slot zal Wet vifo zelf binnen vijf jaar na inwerkingtreding (dus voor 1-1-2029) geëvalueerd worden.
- De bijgevoegde eerdere nota's worden openbaar gemaakt conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. De omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt, deze bevatten persoonsgegevens en passages over de nationale veiligheid.

Communicatie

Geen extra communicatie-inzet nodig bij deze stap.

Politiek/bestuurlijke context

- Het belang van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur wordt onderschreven door het kabinet. Zo heeft de minister van Justitie en Veiligheid op 30 mei 2023 een Kamerbrief geschreven over de 'Versterkte aanpak bescherming vitale infrastructuur' waarin ingegaan wordt op de beleidscyclus vitaal en op bewustwording bij vitale aanbieders over het signaleren van risico's.
- Tijdens het commissiedebat van 21 juni 2023 heeft uw ambtsvoorganger toegezegd om te kijken of de Wet vifo voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat privacygevoelige data of vitale onderdelen van de financiële sector belanden bij landen met hoge veiligheids- en spionagerisico's, naar aanleiding van de motie-Heinen c.s. Hierin wordt toegezegd de vitaalcyclus te starten en de Kamer in de loop van 2024 te informeren over de stand van zaken. Gezien deze toezegging en een eventuele op de doorlichting volgende AMvB adviseren wij u nu de Kamer te informeren dat u deze lichtere vorm van de vitaal cyclus start.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 32013, nr. 267. Aangenomen 4 april 2023 (Handelingen II 2022/23, nr. 69, item 10).

Kyhan of dit in tydpoes
AP by ELI2 kom, 20 der
we helen bespreken

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan
de minister

29/2

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Voorstel bijgestelde beleidscyclus vitaal in lichte vorm en
wijziging Wet Vifo

Datum
23 februari 2024

Notanummer
2024-0000190998

Bijlagen
1. lijst type financiële
instellingen

Aanleiding

- U heeft gevraagd om te kijken naar de mogelijkheden voor een versnelde vitaalbeoordeling voor de financiële sector.
- We doen in deze nota een voorstel voor het uitvoeren van een lichte variant van de beleidscyclus vitaal en eventueel het wijzigen van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet Vifo)

Veiligheid v/d staat

Beslispunten

1. Bent u akkoord met het versneld doorlopen van de beleidscyclus vitaal (circa 6 maanden in plaats van twee jaar) voor de gehele financiële sector? De instellingen waarvan mogelijk uit deze beleidscyclus volgt dat ze vitaal moeten zijn, kunnen vervolgens per AMvB onder de reikwijdte van de Wet Vifo gebracht worden (dat duurt circa 1 jaar) of in het reguliere traject met wetswijziging van 2 tot 3 jaar.
2. Bent u tevens akkoord om de Tweede Kamer langs de lijnen van deze nota te informeren (wij leggen u dan binnenkort een conceptbrief voor)?

Ja, hetrek
ajb in motie
Heisen (32013, nr 269)

Kernpunten

- De beleidscyclus vitaal zou dit jaar gestart worden voor vier processen binnen de financiële sector, te weten het betaal- en effectenverkeer en pensioen- en verzekeringsprocessen. Hierbij wordt beoordeeld of deze processen als vitaal aangemerkt dienen te worden, en zo ja, welke instellingen binnen deze processen. Na deze beoordeling kunnen deze partijen onder het bereik van de Wet Vifo worden gebracht.
- Deze beleidscyclus kent normaliter een doorlooptijd van twee jaar, waarbij ook onafhankelijk advies wordt ingewonnen en uitgebreid met de sector en toezichthouders wordt gesproken.

Veiligheid v/d staat

willen we voorstellen de beleidscyclus versneld en in lichte vorm te doorlopen (circa 6 maanden), waarna deze – indien nodig – opgevolgd kan worden met een AMvB ter wijziging van de vitale processen die onder de Wet Vifo vallen, of met een reguliere wetswijziging.

Veiligheid v/d staat

 zal deze exercitie zich in eerste instantie richten op de gehele financiële sector en dus verder gaan dan de oorspronkelijke afbakening tot de vier eerdergenoemde processen. Hierbinnen wordt gezocht naar de juiste afbakening om de opname van bepaalde sectoren in de Wet Vifo proportioneel en effectief te houden.
- Het versneld uitvoeren van de vitaalcyclus zal gevolgen hebben voor de kwaliteit en kosten van de beleidscyclus. Zo hebben we minder tijd dan de eerst voorgestelde twee jaar om marktonderzoek te doen en uitgebreid met toezichthouders en instellingen te spreken. Tevens kan dit versnelde traject ertoe leiden dat capaciteit op andere dossiers beperkt zal worden, en dat er gekeken moet worden naar extern advies.

Toelichting

Veiligheid v/d staat
- Een belangrijke vraag is welke grenswaarden aangehouden moeten worden om de reikwijdte van Wet Vifo proportioneel en uitvoerbaar te houden. Hierbij kan, per sector, gekeken worden naar marktaandeel, financiële kerncijfers zoals omzet, hoeveelheid personeel en hoeveelheid klanten. Idealiter vinden we een grenswaarde die voor elk type instelling consistent kan worden toegepast. Dit zal uitdagend zijn gezien de zeer verschillende grootte en aard van de instellingen. Hierdoor lopen de risico's zeer uiteen en zijn deze niet evenredig met de grootte van een instelling. Daarnaast kan het zo zijn dat in bepaalde processen specifieke kleine, gespecialiseerde instellingen alsnog heel belangrijk kunnen zijn.
- Het handboek voor de vitaliteitsbeoordeling en de Europese richtlijn kritieke entiteiten (CER) biedt handvatten om te bepalen wanneer een incident een aanzienlijk verstoring effect heeft. Hierin wordt ook gekeken naar het marktaandeel van de entiteit en het geografische gebied dat door een incident kan worden getroffen. Deze twee elementen kunnen bijvoorbeeld ook meegenomen worden in de bepaling van de grenswaarden.
- Op hoofdlijnen zullen we kijken naar grote, invloedrijke financiële instellingen die veel (gevoelige) persoonsgegevens verwerken en een vitale rol spelen voor de Nederlandse samenleving. De huidige lijst vitale aanbieders in de financiële sector en de EU-verordening digitale operationele weerbaarheid voor financiële instellingen (DORA) biedt een eerste startpunt voor de afbakening van het type instellingen waarnaar gekeken zal worden. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de verschillende financiële instellingen, hun activiteiten en of ze op dit moment al vitaal zijn.
- We zullen het Nationaal Cyber Security Centrum, EZK en het Bureau Toetsing Investerings meenemen in dit traject.
- We gaan bekijken of we de ondersteuning van een externe partij hiervoor kunnen inzetten. De termijnen voor aanbesteding zijn hierbij een aandachtspunt.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- Het belang van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur wordt onderschreven door de regering. Zo heeft de minister van Justitie en Veiligheid op 30 mei 2023 een Kamerbrief geschreven over de 'Versterkte aanpak bescherming vitale infrastructuur' waarin ingegaan wordt op de beleidscyclus vitaal en op bewustwording bij vitale aanbieders over het signaleren van risico's.
- Tijdens het commissiedebat van 21 juni 2023 heeft uw ambtsvoorganger ook een toezegging gedaan om te kijken of de Wet Vifo voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat privacygevoelige data of vitale onderdelen van de financiële sector belanden bij landen met hoge veiligheids- en spionagerisico's, naar aanleiding van de motie van het lid Heinen. Hierin wordt toegezegd de vitaalcyclus te starten en de Kamer in de loop van 2024 te informeren over de stand van zaken. Gezien deze toezegging en een eventuele volgende AMvB adviseren wij u nu de Kamer te informeren dat u deze lichtere vorm van de vitaal cyclus start.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bij eventuele openbaarmaking moet worden bezien of de verwijzingen naar nationale veiligheid gelakt moeten worden.

Bijlage I: Financiële instellingen

Voor de definitie van financiële instellingen kunnen we kijken naar de EU-verordening Digitale operationele weerbaarheid van de financiële sector (DORA). DORA heeft als doel om de sector meer weerbaar te maken tegen ICT- en cyberincidenten. Zo stelt DORA eisen aan financiële instellingen ten aanzien van het beheersen van ICT risico's, melden van incidenten, testen van de digitale weerbaarheid en toezicht op grote derde partij ICT-leveranciers. Vanwege de brede toepassing van DORA, lijkt dit ook een goed startpunt voor de beleidscyclus vitaal.

DORA verwijst naar financiële entiteiten, hiermee worden de volgende instellingen bedoeld:

- a) kredietinstellingen;
- b) betalingsinstellingen, met inbegrip van bij Richtlijn (EU) 2015/2366 vrijgestelde betalingsinstellingen;
- c) aanbieders van rekeninginformatiediensten;
- d) instellingen voor elektronisch geld, met inbegrip van krachtens Richtlijn 2009/110/EG vrijgestelde instellingen voor elektronisch geld;
- e) beleggingsondernemingen;
- f) aanbieders van cryptoactivadiensten met een vergunning op grond van een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten in cryptoactiva en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 1095/2010 en Richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937 ("de verordening betreffende markten in cryptoactiva") en emittenten van asset-referenced tokens;
- g) centrale effectenbewaarinstellingen;
- h) centrale tegenpartijen;
- i) handelsplatformen;
- j) transactieregisters;
- k) beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen;
- l) beheermaatschappijen;
- m) aanbieders van datarapporteringsdiensten;
- n) verzekerings- en herverzekeringsondernemingen;
- o) verzekeringstussenpersonen, herverzekeringsstussenpersonen en nevenverzekeringsstussenpersonen;
- p) instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;
- q) ratingbureaus;
- r) beheerders van kritieke benchmarks;
- s) aanbieders van crowdfundingdiensten;
- t) securitisatieregisters;

DORA dekt echter niet alle sectoren die in Nederland een vergunning van AFM en DNB nodig hebben. Zo vallen afwikkelondernemingen en accountants bijvoorbeeld niet onder DORA. Hieronder volgt een overzicht van de instellingen, welke activiteiten zij verrichten of zij op dit moment al vitaal zijn.

DORA instelling	Activiteiten	Vitale aanbieders die op dit moment onder Wet Vifo vallen
Kredietinstellingen	Onderneming waarvan de werkzaamheden bestaan in het: (i) bij het publiek aantrekken van deposito's of van andere terugbetaalbare gelden en (ii) verlenen van kredieten voor eigen rekening.	Veiligheid v/d staat
Betalingsinstellingen	Verlenen van betaaldiensten aan consumenten en betalingsdienstgebruikers (winkelier). Zij spelen een intermediaire rol.	

Aanbieders van rekeninginformatiediensten	Een online dienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen, die de betaaldienstgebruiker bij een andere betaaldienstverlener of bij meer dan één betaaldienstverlener aanhoudt.	Veiligheid v/d staat
Instellingen voor elektronisch geld	Aanbieder van het financiële product elektronisch geld. Voorbeelden van elektronisch geld zijn plastic cadeaukaarten, waarmee in winkels en soms ook in webshop kan worden betaald.	
Beleggingsondernemingen	Onderneming die beleggingsdiensten wil verlenen of beleggingsactiviteiten wil verrichten.	
Aanbieders van cryptoactivadiensten en uitgevers van asset-referenced tokens;	Rechtspersoon of onderneming die beroepsmatig cryptoactivadiensten aanbieden zoals het exploiteren van een handelsplatform, het omwisselen van cryptoactiva voor andere activa, bewaren en beheren van cryptoactiva etc. en uitgevers van stablecoins.	
Centrale effectenbewaarinstellingen	Heeft effecten in bewaring met als doel de afhandeling van verrichtingen met die effecten automatisch te kunnen uitvoeren (afwikkeling van effectentransacties).	
Centrale tegenpartijen;	Instelling die actief is in de afwikkeling van transacties in effecten, derivaten en vreemde valuta.	
Handelsplatformen	Brengt vraag naar en aanbod van financiële instrumenten bij elkaar.	
Transactieregisters	Verzamelen en bijhouden van de gegevens over derivaten.	
Beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen	Een alternatieve beleggingsinstelling (abi) is een: i) instelling voor collectieve belegging, die ii) bij een reeks beleggers iii) kapitaal ophaalt, iv) om dit overeenkomstig een bepaald beleggingsbeleid, v) in het belang van deze beleggers te beleggen, en die vi) niet vergunningplichtig is uit hoofde van ICBE-richtlijn. Voorbeelden hiervan zijn hedge fondsen of private equity fondsen. Deze abi's worden beheerd.	
Beheermaatschappijen	Maatschappij opgericht voor beheer en controle van andere ondernemingen, vermogen, activa of belangen.	
Aanbieders van datarapporteringsdiensten	3 soorten diensten: i) Een APA verleent diensten op het gebied van publicatie van transactiemeldingen namens beleggingsondernemingen. ii) Een CTP verleent diensten op het gebied van het verzamelen van marktdata die door handelsplatformen (en via APA's) openbaar wordt gemaakt. iii) Een ARM verleent diensten op het gebied van het rapporteren van bijzonderheden van transacties aan nationale toezichhouders of	

	aan ESMA namens beleggingsondernemingen.	Veiligheid v/d staat
Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen	Verzekeringsonderneming is een directe schade- of levensverzekerings-onderneming waaraan een vergunning is verleend. Hierbij wordt zorg onder schade geschaard. Herverzekeraar levert verzekeringsdiensten aan verzekeraars en pensioenfondsen.	
Verzekeringstussenpersonen, herverzekeringstussenpersonen en nevenverzekeringstussenpersonen	Tussenpersonen leveren met name adviesdiensten en bemiddelt bij het afsluiten van verzekeringsovereenkomsten.	
Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening	Financiële instellingen die collectieve pensioenstelsels beheren voor werkgevers om pensioenuitkeringen aan hun werknemers te verstrekken	
Ratingbureaus	Bedrijf dat de kredietwaardigheid beoordeelt van uitgevende instellingen (overheden, banken, bedrijven etc.) van bepaalde vormen van schuldbewijzen, alsmede de schuldbewijzen zelf.	
Beheerders van kritieke benchmarks	Een partij die de regelingen voor het vaststellen van een benchmark beheert. Een benchmark is een index op basis waarvan het uit hoofde van een financieel instrument of een financiële overeenkomst te betalen bedrag of de waarde van een financieel instrument wordt vastgesteld, of een index die wordt gebruikt om de prestaties van een beleggingsfonds te meten.	
Aanbieders van crowdfundingdiensten	Alternatieve p2p wijze van het financieren van projecten en ondernemingen.	
Securitisatieregisters	Publieke securitisaties (met prospectusplicht) rapporteren informatie in een register ten behoeve van de transparantie.	

Veiligheid v/d staat

